

Bijlage 1. Subsidieregeling armoede en schulden Toegekende aanvragen 2016

Kinderen in minimagezinnen en jongeren met (risico op) schulden

Verschillende projecten uit de subsidieregeling armoede en schulden besteden aandacht aan kinderen en jongeren. Zo zijn de projecten van het NIBUD en Diversion gericht op financiële educatie om schulden en armoede te voorkomen, waarbij Diversion inzet op het doorbreken van taboes onder jongeren over omgaan met geld en het NIBUD zich richt op de ouders middels een tool waarmee gezinnen meer kunnen leren over rondkomen met kinderen. Resto Van Harte breidt het aantal zogenoemde KinderResto's uit, waarin kinderen en hun ouders een omgeving wordt geboden die uitnodigt tot gezondere leefstijl en kennis wordt aangereikt over betaalbare voeding. Save the Children creëert een dialoog tussen jongeren die opgroeien in gezinnen met een laag inkomen en gemeentelijke beleidsmedewerkers, met als doel meer inclusief gemeentelijk armoedebeleid. Daarnaast beoogt een project van het Nationaal Fonds Kinderhulp om zoveel mogelijk kinderen in Nederland aan het lezen te krijgen door het verspreiden van kinderzwerfboeken, om daarmee hun ontwikkeling te bevorderen en hun kansen te vergroten.

Alleenstaande oudergezinnen

Eenoudergezinnen zijn vaker dan gemiddeld arm, waarbij alleenstaande vrouwen met minderjarige kinderen een hoger risico lopen op armoede dan alleenstaande mannen met minderjarige kinderen¹. Vanuit de subsidieregeling armoede en schulden wordt een aantal projecten gesteund dat gericht is op mensen die gebruikmaken van opvangvoorzieningen, waarbij het meestal gaat om eenoudergezinnen. Fier, het expertise- en behandelcentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties, richt zich op het ontwikkelen van een handboek over (problematische) schulden en armoede in de context van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Naast inzicht in de mechanismen die meespelen bij financieel misbruik en financieel geweld, zal gezocht worden naar adequate interventies, aanbevelingen en suggesties die via het handboek landelijk beschikbaar en verspreid zullen worden. Daarnaast start de Federatie Opvang een project dat leidt tot professionalisering van de schuldhulpverlening en begeleiding voor de meest kwetsbare groep burgers. Naast het landelijk verspreiden van expertise en kennis om een adequate aanpak voor deze doelgroepen te realiseren, gaat het om de herkenning van de complexe problematiek en de omgang met cliënten.

Overige kwetsbare doelgroepen

Daarnaast zijn projecten toegekend die gericht zijn op andere doelgroepen die extra aandacht verdienen op het gebied van armoede en schulden. Een voorbeeld daarvan is de doelgroep van mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB), voor wie reguliere schuldhulpverlening vaak niet passend blijkt te zijn. Stichting Stimulansz ontwikkelt cursussen om professionals, zowel schuldhulpverleners als professionals in eerstelijnssteams, te trainen in het herkennen van LVB en de daaruit voortvloeiende mogelijke beperkingen. De Hogeschool van Amsterdam zet ook in op het herkennen van LVB en biedt daarnaast instrumenten specifiek gericht op deze doelgroep die professionals

¹ Sociaal en Cultureel Planbureau (2016) Armoede in kaart 2016

kunnen inzetten bij schuldenproblematiek. Verder is er het project van de Stichting Lezen en Schrijven dat zich specifiek richt op laaggeletterden die een hoger risico lopen op armoede dan niet-laaggeletterden. Het project heeft als doel om laaggeletterden met schulden naar een hoger taal- en rekenniveau te brengen, zodat zij de vaardigheden ontwikkelen om uit de schulden te komen en te blijven.

Instrumenten en methodieken gericht op armoede en schulden

Naast de projecten die gericht zijn op specifieke doelgroepen, is in het derde tijdvak van de subsidieregeling een aantal projecten ondersteund waarbij een instrument of methodiek wordt ontwikkeld die bijdraagt aan de bestrijding van armoede- en schuldenproblematiek. Een voorbeeld is het project van Stadsring 51 waarin een diagnose-instrument wordt ontwikkeld om financiële zelfredzaamheid bij mensen onder bewindvoering te meten. De diagnose van de mate van financiële zelfredzaamheid van de cliënt biedt de mogelijkheid te bepalen welke interventies kunnen worden ingezet om deze zodanig te bevorderen dat men op den duur weer de eigen financiën kan beheren. Doel is om de uitstroom van cliënten in bewindvoering te bevorderen. Daarnaast wordt vanuit COEVA een methodiek ontwikkeld om ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede en sociale uitsluiting in te zetten om de kloof tussen arme mensen en professionals en beleidsmakers te overbruggen. Bij deze aanpak vormen opgeleide ervaringsdeskundigen een duo met professionele vakdeskundigen bij (maatschappelijke) organisaties.

Aanpakken gericht op vroegsignalering en preventie van schulden

Veel van de bovengenoemde projecten dragen bij aan preventie en vroegsignalering van schulden. Bij de volgende projecten wordt bewust gefocust op vroegsignalering en preventie van schuldenproblematiek, waarmee ik invulling geef aan de motie Van Veldhoven en Koşer Kaya² waarin wordt verzocht lokale pilots gericht op schuldpreventie te ondersteunen en onderzoek te doen naar de effectiviteit ervan. De verschillende projecten in de subsidieregeling armoede en schulden rapporteren aan mij over hun resultaten. Daarnaast wordt de subsidieregeling armoede en schulden als geheel geëvalueerd in 2020. Een van de projecten, gericht op preventie van schuldenproblematiek, is opgezet vanuit de Sallandse Dialoog. Dit is een netwerk van betrokken organisaties uit verschillende disciplines (waaronder banken, deurwaarders, hoge scholen en schuldhulpverleningsorganisaties) die samenwerken om de financiële zelfredzaamheid van cliënten te vergroten. Met enerzijds een bedrijvendesk waar werkgevers en werknemers informatie kunnen vinden over signalen voor schulden en anderzijds de ontwikkeling van een Preventie Portal wordt ingezet op vroegsignalering en preventie van schulden. In een project van SchuldHulpMaatje worden vrijwilligers opgeleid tot gecertificeerde schuldhulpmaatjes met een belangrijke rol op het gebied van vroegsignalering en preventie van schulden. Van de hulpvragers die met schuldenproblematiek bij deze vrijwilligers terechtkomen, heeft een groot deel nog geen schuldhulpverleningstraject toegewezen gekregen. Omdat de vrijwilligers vroeg in het hulptraject betrokken zijn, kunnen cliënten tijdig worden doorverwezen naar de juiste hulptrajecten waarmee verergering van de problematiek kan worden voorkomen.

² Kamerstukken II, 2015-2016, 24515, nr. 343

Follow up

De verschillende projecten in de subsidieregeling armoede en schulden rapporteren aan het ministerie van SZW over hun resultaten. Het ministerie van SZW verspreidt informatie over deze projecten, onder andere via de website www.effectieverschuldhelp.nl. Daarnaast wordt de subsidieregeling armoede en schulden als geheel geëvalueerd in 2020.